

SOKÓŁ

ILUSTROWANY DWUTYGODNIK GIMN.-SPORTOWY

Zaślubiny Wisły z Bałtykiem.

Sokolstwo Polskie pomne swego zadania szkoły obywatelskiej w Narodzie, krzewienia zdrowej idei i patriotyzmu, jak również kultury i tradycji narodowej, pragnie sceną alegoryczną pod tyt. „Zaślubiny Wisły z Bałtykiem” wykazać i przypomnieć piękne tradycje, zachowane w sercach Polaków, a usilnie piastowane przez Sokolstwo.

Za temat do sceny alegorycznej „Zaślubiny Wisły z Bałtykiem” posłużył wiersz Deotymy. Scena odtwarza w chwili wskrzeszenia Polski po wojnie wszechświatowej ideowe wznowienie połączenia Wisły, królowej rzek polskich, z Bałtykiem. W dniu tak uroczystym Wisła wzywa wszystkie swe dopływy, by przybyły złożyć w dani wiano ze swych ziem w postaci płodów, strojów, śpiewów i kultury danej dzielnicy. I oto wielki szum powstał w górach i dolinie, dążą rzek polskich bogi i boginie, pierwsza ze Śląska Przemsza w rytmie trojaka biegnie powitać królowę, za nią Prądnik rzeźki krakowiaczek i Dunajce, karpaccy górale. Nida podobna kwaciarcie stroji wybrzeże swej Pani, lśnią złote zbroice husarji, którą wiedzie groźny San, leśny Wieprz niesie hołd z lubelskiej ziemi, a z dali kapłanki słowiańskich gajów, to dwór cichej Pilicy. A teraz z drogi! Oto z wielkim szumem nadchodzi Narew ze swym orszakiem, za nią kmiotek Bug kłosośny i rozbawiona Bzura z pól mazowieckich i Brda z Kujaw. A na straży bram bursztynowych morza Bałtyckiego stoją Mołtawa i Radunia.

Usłyszawszy o wielkim dniu w polskiej krainie bratnie narody Czechów i Jugosławian również przybywają wziąć udział w radosnym

święcie pobratymców - Polaków. I gdy już wszystkie ziemie przesłały hołd i dań, królowa wzywa rycerza Bałtyku, by przyjął wiano, by zawarł wieczne przymierze, by królował polskiej krainie. A dzielny rycerz usłuchał wezwania królowej, przybywa do niej zawrzeć wieczyste przymierze.

„Nie rzucim ziemi skąd nasz ród” składa przymierze lud piastowy, nie rzucim i w razie potrzeby bronić będziemy tysiącem uzbrojonych piersi. Dumnie i czujnie strzeże brzegów Wisły straż sokoła.

Widowisko sceniczne „Zaślubiny Wisły z Bałtykiem” odegrane zostanie wieczorem we wszystkie trzy dni Wszechsłowiańskiego Złotu na arenie „Wesołego Miasteczka” na P. W. K. (wejście osobne z aleji Reymonta, nie pociągające za sobą opłaty wejścia na P.W.K.) W pierwszym dniu przedstawienia dyrekcja P. W. K. dla uświetnienia imprezy urządzi własnym kosztem wspaniałe ognie sztuczne.

W widowisku weźmie udział 1206 „artystów sokołów”, w tem 300 młodzieży. Kostjумы będą regionalne, ludowe i historyczne. M. in. przygotowane zostały z drobiazgową dokładnością stroje husarów polskich, którzy w liczbie 30 wjadą na arenę na koniach. Samo widowisko przedstawiać się będzie nietylko barwnie ale i estetycznie, gdyż urazmaicać je będą tańce, śpiewy i muzyka. Megafony umożliwią rozumienie każdego słowa wypowiedzanego przez aktorów.

Ilustracja muzyczna i chór pod dyrekcją p. Poradowskiego. Dekoracje i projekty kostjumów art. p. Jarockiego. Reżyserja p. Młodziejowskiej-Szczurkiewiczowej. Ogólna organizacja i realizacja spoczywa w rękach naczelniczki zw. dh. Jadwigi Zamoyskiej.

Ze względu na zapewnioną wielką frekwencję i by umożliwić porządek ograniczona została liczba widzów na każde przedstawienie do 15000 osób.

Domestia
CZEKOLADY
CUKRY
Zawsze o najlepsze!

Rowery
pierwszorzędnych fabrykatów po
taniach cenach po 1 ca dh. Sokolom
druh Franciszek Sarnowski
Poznań-Jeżyce, Staszica 1
Sokolom udzielam 50% zniżki

KAPELUSZE

KUPUJ CIE u
Największy wybór! ::==:: Najniższe ceny!
Druhowie posiad. legitymacje „Sokoła” otrzymują 50% rabatu

Tomàška
ul. Pocztowa 9.

SOKÓŁ

ORGAN DZIELNIC WIELKOPOLSKIEJ I POMORSKIEJ ZWIĄZKU TOWARZYSTW GIMN. „SOKÓŁ” W POLSCE.

Abonament włącznie opłaty pocztowej
miesięcznie 0,60 zł, dwumiesięcznie
1,20 zł, kwartalnie 1,80 zł.

Rękopisów niezamówionych redakcja
nie zwraca.

Przedruk artykułów bez podania źródła
i autora wzbroniony.

Wychodzi 1 i 15 każdego miesiąca.

Adres redakcji i administracji:

Wydawnictwo „Sokół”, Poznań, Wrocławska 18.

Telefon 1826 i 1827

Konto: P. K. O. Poznań 211 311

Głoszenia: $\frac{1}{4}$ strona 150 złotych
 $\frac{1}{2}$ strony 80 złotych, $\frac{1}{4}$ strony 50 zło-
tych, $\frac{1}{8}$ strony 30 złotych, $\frac{1}{16}$ strony 15
złotych. — Rabaty: Przy 1 razie 0 pro-
cent, 3 razach 10 procent, 6 razach
15 procent, 12 razach 20 procent i 24
razach 25 procent.

VII Zlot Sokolstwa Polskiego

z udziałem Związków współzrzeszonych w Sokolstwie
Słowiańskim oraz przedstawicieli Międzynarodowej
Federacji Gimnastycznej pod protektoratem Stołecz-
nego Miasta Poznania w osobie Jego Prezydenta
Jaśnie Wielmożnego Pana Cyryla Ratajskiego odbę-
dzie się w Poznaniu.

Program Zlotu:

27 i 28 czerwca 1929 r. od godziny 6-tej zawody gim-
nastyczne i lekkoatl. druhen i druhow na boisku
Sokoła przy Drodze Dębińskiej,
zawody kolarskie na szosie, pływackie w pły-
walni we Warcie i strzeleckie na wojskowej
strzelnicy.

28-go czerwca 1929 r. o godzinie 20-tej w Auli
Uniwersytetu Poznańskiego.

Uroczysta Akademia „Sokoła”

1. „Triumf” — Kantata na baryton solo, chór
i orkiestrę wykona p. Maj art. Opery Poznań-
skiej, chór „Harmonja”, orkiestra symfon. 60
p. p. pod batutą kompoz. p. Stefana Bol. Po-
radowskiego; 2. Stefan Bol. Poradowski „Trio”
— na kontrabas, altówkę i skrzypce, wyko-
nawcy: pp. prof. Adam Ciechański, Jan Ra-
kowski i Czesław Kamionka, artyści Opery
Poznańskiej; 3. Zagajenie — prezes Związku
Sokolstwa Polskiego; 4. Przemówienie — Pro-
tektorat Zlotu, Reprezentacje Władz i goście;
5. Feliks Nowowiejski: „Wyjatek z Testamentu
Bolesława Chrobrego” — wykona chór „Har-
monja” pod batutą p. prof. Stefana Bol. Po-
radowskiego, przy fortepianie p. Jan Chmie-
lewski; 6. Chopin „Polonez A-dur” — odegra
zespół orkiestry symf. 60 p. p. pod batutą
por. kapelm. p. Stanisława Paszkego.

29-go czerwca 1929 r.

o godz. 5-tej do 10-tej próby ćwiczeń na boisku
Sokoła.

„ „ 11-tej Uroczysta Msza św. Polowa na
boisku Sokoła.

„ „ 12-tej pochod Sokolstwa przez miasto
oraz defilada przed Zamkiem.

„ „ 15-tej Publiczne ćwiczenia gimnastyczne
na boisku Sokoła.

„ „ 21-ej Obraz alegoryczny „Zaślubiny
Wisły z Bałtykiem” wystawiony
na „Arenie” (tereny zach. P. W.
K. wejście z Aleji Reymonta).

30-go czerwca 1929 r.

o godz. 5-tej do 10-tej próby ćwiczeń zło-
wych na boisku Sokoła.

„ „ 15-tej Publiczne ćwiczenia gimnastyczne
na boisku Sokoła.

„ „ 21-ej Obraz alegoryczny „Zaślubiny
Wisły z Bałtykiem” wystawiony
na „Arenie” (tereny zach. P. W.
K.) wejście z Aleji Reymonta.

1-go lipca 1929 r.

o godz. 5-tej do 10-tej próby ćwiczeń zło-
wych na boisku Sokoła.

„ „ 15-tej Publiczne ćwiczenia gimnastyczne
na boisku Sokoła.

„ „ 21-ej Obraz alegoryczny „Zaślubiny
Wisły z Bałtykiem” na „Arenie”
(tereny zach. P. W. K.) wejście
z Aleji Reymonta.

Bilety wstępu w cenie od 1.— zł do 6.— zł
(osobno na publiczne ćwiczenia a osobno na „Zaślubiny
Wisły z Bałtykiem”) nabywać można w składzie
cygar druha Wlekińskiego w Bazarze, nar. ul. Nowej
i Aleji Marcinkowskiego z dopłatą do 3.— zł: 10 gr,
powyżej 3.— zł: 20 gr, a w dniach występów przy
kasach.

Bilety wstępu na zawody i próby ćwiczeń w cenie
po 1.— zł i 50 gr. nabywać można przy kasach.
Szeregowi W. P. i młodzież szkolna płacą za
wstęp na boisko Sokoła i na „Arenę” (tereny zach.
P. W. K.) 50 groszy.

Kapelusze

HURT

DETAIL.

Szan Druhom 10 procent rabatu!

MĘSKIE

DAMSKIE

DZIECIĘCE

oraz wszelkie inne przybory do

stroju. BERETY wszelk. rodzaju

PONCZOCHY, SKARPETKI

SVENDA & DRNEK - POZNAŃ

STARY RYNEK 43

(naprzeciw głównego wejścia starego ratusza).

DR. MARJAN WOLAŃCZYK

Znaczenie i zadania Złotu w Poznaniu.

(Dokończenie)

Zresztą z Niemcami ułożyły się stosunki Polski niepomysłnie od pokoju po wielkiej wojnie. Utworzenie Prus wschodnich jako prowincji niemieckiej, przedzielonej korytarzem pomorskim, rozerwało państwowy organizm Niemiec i dążenie republiki niemieckiej idzie w kierunku usunięcia tego. Rozwiązanie tego konfliktu tkwi albo w oddaniu korytarza Niemcom, albo zagarnięcia Prus przez Polskę, pamiętać jednak należy, że gdy korytarz pomorski jest niewygodą dla Niemców — to dla Polski posiadanie tegoż staje się kwestją życia i śmierci. Jak wygląda przygotowanie do rozstrzygnięcia tej sprawy — oto znany nam jest pacyfista niemiecki Breitscheid, prowadzący agitację za oderwaniem Pomorza, słyszeliśmy w 1927 r. mowę prezydenta Hindenburga w Tannenbergu o konieczności poprawy granic, jesteśmy świadkami akcji przeciwpolskiej na Śląsku, gdzie bojówki niemieckie napadają na szkołę i zebrania Polaków, czytamy o wytycznych polityki, pod którymi odbywały się wybory do parlamentu niemieckiego, śledzimy manewry Reichswehry na granicy polskiej i wybuch fogsenu w Hamburgu, których celem jest przygotowanie wojny odwetowej, a ze strony polskiej ponure panuje milczenie. Jeden głos protestu — to był głos sokoli nad mogiłą w Solotwinie, zresztą cisza panuje nieprzerwana rozzuchwalająca naszego sąsiada.

Nie możemy bawić się w przewidywania, jak konflikt polsko-niemiecki będzie załatwiony, ale w odwodzie tej całej sprawy musi stać w pogotowiu żołnierz polski, bo może do niego należeć będzie ostateczne słowo, ale i o żołnierzu nie myśli polskie społeczeństwo. Wiemy bowiem, że dziś wojny nie prowadzi sam żołnierz, ale cały naród, wiemy, że wynik walki zależy od zalet żołnierza ale, aby powołać się na opinię fachowców wojskowych, przytoczę głos generała Sikorskiego, który w dziele „Nad Wisłą i Wkrą” kładzie nacisk większy na moralne czynniki, aniżeli na fizyczne. Mówi on, że zaleta żołnierza wytrzymuje jednak wojenną próbę tylko wówczas, gdy żołnierz walczący na froncie jest przekonany o słuszności sprawy, której broni, a w pierwszym rzędzie, gdy w swych wysiłkach znajduje pełne poparcie moralne narodu. Aby zatem żołnierz miał takie poparcie, musi naród uświadomić to sobie, musi się tem sam przepoić. Niemcy wpajają już dzisiaj swoje przekonanie w Kaszubów, jakież będzie mógł ten żołnierz, który stanie na naszym wybrzeżu usłyszeć zapewnienie, że walczy o rzecz słuszną, gdy Kaszuba o tem słyszeć nie będzie sam od nikogo. Naszym obowiązkiem sokolim jest to właśnie uświadomienie urobić w duszach narodu.

Sokolstwo jest uważane za przednią straż polskości, zwłaszcza kiedy chodzi o sprawę z Niemcami — pozwolę sobie przytoczyć głos chłopski, mianowicie list włościan do Związku sokolego z roku 1909 z Komorowic, gdy chcąc założyć gniazdo sokole wiejskie, takie zawarli w nim słowa: „Część obywateli przy miastach Białej i Bielsku, zawładniętych przez ludność niemiecką, która ciśnie się w głąb Galicji, aby w lud polski wszczepiać zasady germanizmu, postanowiła skupić się ku wspólnej obronie polskości.

Dbający o polski charakter tutejszej gminy, czulsi obywatele założyli „Sokoła“, aby połączywszy się z nimi pod hasłem równość braterstwa mogli odpięrać natarczywe parcie germanizmu do Galicji, a w ludzie polskim wzbudzać ducha narodowego“. Podobny sąd czytamy w odezwie Sokoła z Oświęcimia, gdy wydali ją z okazji otwarcia sali gimn. w r. 1894: „Sala ćwiczeń jest tem gniazdem, które niezawodnie skupi u nas i zjednoczy polskie serca i dusze, rozpali je chęcią czynu i pracy dla wspólnego dobra pobudzi do propagandy miłości ojczyzny i czci narodowych ideałów.

„Powstaje nowa strażnica naszej narodowości“. Takie głosy dawały się słyszeć u ludu na zachodnich krańcach Polski, u ludzi zatem, patrzących na postępy wdzierającej się niemczyzny, a głosy te wskazują na Sokolstwo jako jedyną organizację, zdolną do przeciwdziałania — mimo istnienia T. S. L., mimo czytelni, kółek rolniczych, bo lud czuł, że Niemcy złączą się tylko siły, a siłę tę widzieli właśnie w Sokolstwie.

Skoro zatem na nas spadł ten obowiązek, musimy go wypełnić, musimy naród cały natchnąć jedną myślą, zwróconą ku obronie całości naszych granic i ku wrogowi, czychającego chciwie na ich całość. Od tego stanowiska, ad tej siły i wartości zależeć będzie wartość naszego narodu i u sojuszników. Nie łudźmy się bowiem, że przyjaźń polityczna trwa wieki — ona jest oparta zawsze na wspólnym interesie, a nie zechcą z nami robić interesu Francuzi, gdy się przekonają, że nie przedstawiamy należytej siły i na nich spadnie obowiązek obrony naszej niepodległości. Zagranica też patrzy, czy nasz naród potrafi tę ideę piastowską wpoić w naszych pobratymców, czy my — innemi słowy, umiemy oddziaływać pociągająco na innych.

Złot ten ma wreszcie być jednym krokiem dal- szym w nieocenionej pracy prezesa stworzenia wielkiej federacji narodów słowiańskich,* której kamieniem węgielnym ma być obrona przeciw Niemcom. Nie chcą narazie zrozumieć tego Czesi; nie pamiętają, czy nie wiedzą, że dla Niemców wszyscy Słowianie uważani są za „nawóz“ dla rozwoju germanizmu. Przypomnieć więc im należy odezwę profesora berlińskiego uniwersytetu Teodora Mommsena z r. 1897, skierowaną „an die Deutschen in Oesterreich“, w której wyraźnie mówi o wszystkich Słowianach w byłej Austrii, a więc i Czechach, że są „apostołami barbarzyństwa, którzy niemiecką pracę półtysiąca lat pogrzebać pragną w przepaściach swojej dzikości“. Te słowa odważył się powiedzieć mąż nauki, który musiał wiedzieć, że jeszcze kaczkę pływają na miejscu, gdzie stoi Berlin, gdy w Pradze i w Krakowie kwitł uniwersytet; odważył się powiedzieć to historyk, który wiedzieć powinien, że rozwija się kultura w Niemczech dzięki temu, że mur Słowian zasłonił Europę przed mongołami. Przypomnieć wreszcie należy braciom naszym, że największy kraj słowiański, Rosja, stał się obecnie pastwą Niemców, że podobnie jak w wieku IX i X tworzyli oni legiones atronum (legję zbrodniarzy), według świadectwa ich kronikarza Thiethmara — tak i teraz puścili legję bol-

szewików i sposobem historycznie wypróbowanym, trawiać pojedyncze pleńiona słowiańskie nad Łabą, pójdą i dziś na całe narody Słowian w Europie.

Dla Polski zatem w pierwszym rządzie — dla całej słowiańszczyzny w dalszym — wyrasta wobec zabiegów pruskich dylemat „być albo niebyć” i jest naszym obowiązkiem, jako najbardziej świadomych spraw i metod niemieckich uświadomić to całej słowiańszczyźnie.

Złot, który ma wszczepić w naród pewien program, który ma być punktem zwrotnym i w so-kolem życiu, musi stanąć na wysokości swego zadania. Siła nasza ma się objawić tam w dwu czynnikach ilości i jakości. Niechaj więc nie ociąga się niikt od udziału w przedsięwzięciu, które musi przerość wszystkie dotychczasowe występy sokolstwa, niech jednak zarazem pamiętają wszyscy uczestnicy, że na nas patrzeć będzie wróg — a niemcom odznaczającym się zmysłem organizacyjnym imponuje — organizacja, której podstawą jest karność. Ale pamiętajmy, że karnym trzeba być nietylko w czasie pochodu i na boisku, karność musi się przebijać w zachowaniu so-

kołów przez cały czas pobytu w Poznaniu; na ulicy i w sklepie, tramwaju i restauracji, bardziej uwydatnia się wartość organizacyjna, aniżeli w zbiorowym wystąpieniu. Tę zatem cnotę musimy wyrobić w szere-gach naszych i być pewnymi, że uczestnicy złotu będą godnie reprezentowali wielką ideę, którą przez złot zaszczepiamy — to pierwsze przygotowanie.

Drugie polega na stworzeniu realnego podłoża dla wzniosłej idei, którą są finanse. Nie może żaden genjusz przeprowadzić najbardziej pociągającej idei, jeżeli nie obmyśli dla niej równocześnie środków do przeprowadzenia; jeżeli minister rzuca wzniosłe myśli, a równocześnie nie postarał się o wstawienie w budżet odpowiedniej kwoty, kpi minister z idei i z tych, do których o idei mówił. I nam nie wolno zatem godzić się na myśl samą, jeżeli nie przyjmujemy na siebie ciężaru finansowego, który przedstawi Prze-wodnictwo. Czas z okresu romantycznego wyjść na pole zimnego i rozważnego działania, czas naszą piosnkę o straży nad Wisłą zamienić w czyn i stać się pogotowiem narodu, którego zewnętrznem hasłem będzie: „czuwamy!”

Zarząd, drużyna ćwiczących i młodzieży męskiej Gniazda Sokolego w Wolsztynie.

Sokolstwo polskie bierze oficjalny udział w pielgrzymce do Rzymu z okazji 50 lecia kapłaństwa Ojca św.

Z okazji 50-lecia kapłaństwa Ojca świętego Piusa XI. Główny Komitet Narodowej Pielgrzymki do Rzymu, organizując pielgrzymkę Polaków do Stolicy Apostolskiej, zwrócił się do Związku Sokolstwa Polskiego z propozycją, aby Sokolstwo wzięło oficjalny udział w pielgrzymce przez delegowanie swoich członków w mundurach i ze sztandarami.

Przewodnictwo Związku, komunikując o powyższem wszystkim druhom i druhenom, podkreśla zna-

czenie udziału Sokolstwa w pielgrzymce do Rzymu. Druhowie i druheny, pragnące wziąć w niej udział, winni nadesłać niezwłocznie, a najpóźniej do 1-go czerwca br. zgłoszenie pod adresem Związku, Warszawa, ul. Szopena nr. 3.

Koszta i warunki pielgrzymki są następujące:

Dla Pielgrzymów, jadących klasą trzecią, koszt wyniosł 650 zł. Pielgrzymi za te pieniądze otrzymają: przejazd od granicy do Rzymu i z powrotem, żywienie

Dha Maryśka Szalówna

członkini Gniazda Sokolego w Kaliszu, mistrzyni Okręgu Łódzkiego lekkoatletycznego w biegu na przełaj na 1200 m; ostatnio na zawodach w dniu 3-go maja zajęła pierwsze miejsce, osiągając dobry czas 4 min 53 sek.

po drodze i w Rzymie, noclegi w hotelach, jednak nie w pojedynczych pokojach, lecz po kilka osób w jednym pokoju, a w Rzymie w ogólnych salach.

Suma ta obejmuje też paszporty, wizy, przejazdy z dworców i do dworców, autobusy i t. p.

Dla Pielgrzymów, jadących klasą drugą, koszt wyniosł 1110 złotych. Otrzymają za to wszystko to, co pasażerowie trzeciej klasy, oraz pojedyncze pokoje (lub na życzenie podwójne dla rodziny) w drugorzędnych hotelach. (Drugorzędne hotele zagranicą, są jak wiadomo, bardzo dobre).

Dla Pielgrzymów, jadących klasą pierwszą, koszt wyniosł 1375 zł.

Otrzymają za to wszystko, co pasażerowie klasy 3-ciej i 2-giej, oraz pojedyncze pokoje w hotelach pierwszorzędnych (nie luksusowych). W pociągu specjalnym będzie jeden wagon sypialny dla 18 osób, z dopłatą normalną. Zgłoszenia do tego wagonu są przyjmowane, ale z zastrzeżeniem, że uwzględnienie próśb w tym względzie będzie uzależnione od orzeczenia całego Komitetu. Koszt obliczone są od granicy polskiej — od Petrovice do Rzymu i z powrotem do granicy. Na dojazd od miejsca zamieszkania do Zebrzydowic i z powrotem nadesłane będą zaświadczenia, uprawniające do otrzymania ulgi kolejowej i w Polsce.

Ceny te, są podane przy obecnym stanie waluty polskiej i włoskiej, oraz przy obecnych cenach we Włoszech (i na kolejach).

Paszporty będą ogólne, przeto i wyjazd z Polski i powrót będzie musiał być wspólny. Punkt zborny w Dziedzicach.

Wyjazd z Polski nastąpi dnia 26-go września powrót 12 października. Po drodze po dwa dni spędzi pielgrzymka w Wenecji i Florencji; do Rzymu dojedzie 2-go października, rano. Pobyty w Rzymie będzie trwał 9 dni.

Sukces polskiej drużyny sokolej w Orleanie

Przy końcu ubiegłego tygodnia powróciła z Orleanu nasza drużyna sokola, biorąc tamże udział pod kierownictwem naczelnika związkowego p. prof. Fazanowicza we wielkim międzynarodowym zjeździe towarzystw gimnastycznych.

1. Ekspozaty wolno zwozić na stoisko na 10 dni

Francuski narodowy związek gimnastyczny, urządza co rok w okresie Zielonych Świąt swój doroczny zjazd na którym odbywają się przeważnie masowe pokazy i zawody gimnastyczne. Z okazji tegorocznych uroczystości ku czci Joanny d'Arc obecny zjazd odbył się w Orleanie i rozpoczął się w sobotę, dnia 18-go maja br.

Nasza drużyna sokola przybyła już w pierwszym dniu uroczystości do Orleanu, tak, że mogła być obecną na wszystkich zawodach oraz pokazach. W sobotę zorganizowano metodyczny pokaz lekcji gimnastyki szkół, w której ćwiczyło 1.000 chłopców i tyleż dziewcząt; poza tem odbył się śpiew chórowy 2.000 dzieci szkolnych. Dalej urządzono w sobotę i w niedzielę masowe zawody gimnastyczne zespołami od 12 zawodników w wyż. Składały się one z wielobojów t.j.: ćwiczeń na przyrządach, w biegach, skokach i rzutach, pokazów indywidualnych oraz na estradach wieczorem przy efektownem oświetleniu sztucznem. Wszystkie zawody podzielone były na trzy grupy, stopień niższy, stopień wyższy i o mistrzostwo związku francuskiego.

W pokazach estradowych brały udział towarzystwa francuskiego związku gimnastycznego, oraz belgijskiego i szwajcarskiego. Odbywały się te pokazy od 9 wieczór do 9 rana na 16 estradach zbudowanych na bulwarze w pewnem oddaleniu od siebie; na program składały się tańce ćwiczenia grupowe, odtwarzano obrazy symboliczne itd. Niezapomniane wrażenie pozostawił, wzbudzając ogromny entuzjazm, pokaz przeprowadzony w oświetleniu reflektorów, zespołu 12 ludzi całych pobrązowanych, którzy w grze światła robili wrażenie poruszających się posągów.

Poniedziałek był uroczystym dniem zjazdu. Zainaugurował go pochód przez miasto i defilada w której naszych sokolów, występujących w mundurach witano owacyjnie. O godzinie 15 rozpoczęły

Grupa sokolic kaliskich z kierowniczką dh. Maryśką Szalówną brała czynny udział w popisach gimnastycznych, urządzonych w dniu 3 maja 1929

się pokazy zespołowe, w których prócz naszej drużyny sokolej, brali udział Francuzi, Belgowie, Anglicy, Szwajcarzy i Holendrzy. Inne związki wysłały tylko swych delegatów.

Nasz występ odbył się łącznie z drużyną holenderską, która przeprowadziła krótsze ćwiczenia w 3 grupach na środku boiska, a my natomiast z przodu przed główną trybuną. Pokazaliśmy sokolą lekcję gimnastyki, która składa się zasadniczą z 3 działów, wstępnego, właściwego i końcowego — analogicznie do występu drużyny polskiej na olimpiadzie w Amsterdamie. Pokaz nasz licznie zebrana publiczność przyjęła burzą oklasków.

Drużyna polska, która po raz pierwszy występowała we Francji wywiązała się ze swego zadania jak najlepiej. Podczas oficjalnego bankietu wyrażano się o Polakach z wielkim entuzjazmem, dziękując w serdecznych słowach prezesowi związku hr. Adamowi Zamoyskiemu za udział polskiej reprezentacji sokolej, która zaimponowała nowością ćwiczeń wolnych w połączeniu z ćwiczeniami na przyrządach oraz wyrobieniem w tej wielkiej manifestacji międzynarodowej.

W drodze powrotnej zatrzymała się nasza drużyna jeden dzień w Paryżu, zwiedzając pod kierownictwem przewodników wielkim autobusem dostarczoną przez prezesa hr. Zamoyskiego zabytki miasta. Złożoną wieniec na grobie Nieznanego Żołnierza i udano się na grób marszałka Francji oraz Polski Focha, Napoleona, przed pomnik Mickiewicza do Wersalu itd. W jak najlepszym zdrowiu dzielni nasi Sokole powrócili do Poznania.

Z zawodów kolarskich tow. gymn. Sokół w Piaskach
urządzonych w dniu 3 maja na przestrzeni 48 km. Do zawodów stanęło 8 druhow. Pierwszą nagrodę zdobył druh Nadolny Franc. osiągając czas 1 godz. 20 min. (I) drugą druh Wojszczak Kazimierz (II) — 1 godz. 5 min. trzecią druh Grzelczak Jan — 1 godz. 27 min. (III)

Z dzielnicy Wielkopolskiej

Przypomina się obowiązek płacenia składek tak do Związku jak i do Dzielnicy.

(—) Kempieński, skarbnik Dzielnicy.

Komunikat Dzielnicowego Wydziału Sokolic.

Dzielnicowy Wydział Sokolic zawiadamia gniazda i oddziały żeńskie, że do uroczystościowego stroju w pochodzie konieczne są wylogi i kołnierze amarantowe które można nabyć w cenie po 1,20 zł w Wydziale Dostaw Sokolich, Warszawa, Nowy Świat 40.

Z DZIELNICY POMORSKIEJ.

Wiec Sokoli w Pucku

Na wielki wysiłek zdobyło się gniazdo Puck, mimo, że nie ma gotówki. Posiada zato młodzieńczy zapał do pracy i gorące ukochanie idei sokolej. Sokole w Pucku przystąpili do budowy sokolni, poświęcając ją uroczystości przed dość dawnym czasem. Niestety nie poszła sprawa tak, jak sobie twórcy tej wielkiej myśli życzyli i dziś ta właśnie Sokolnia dała powód, że „Sokół“, który rokował najlepszą przyszłość, zasnął, nie mając z nikąd ani pomocy ani parcia.

Dzięki jednak druhom Kłodnickiemu, Wronie i Rydlewskiemu życie sokole nie zamarło zupełnie, lecz przyszła kolej na żywszą propagandę, a tą był wiec sokoli, na który obywatelstwo ze wszystkich sfer przybyło, dając dowód, że interesuje się Sokołem.

Miedzy innemi zauważyliśmy księdza dziekana Witkowskiego z Mechowa, księdza Fischödera, insp. szkolnego p. Siateckiego. Uniewinnił się p. burmistrz Kamka.

Wiec zagaił członek Zarządu, znany w Pucku kupiec p. Antoni Miotk, który powitał gości a szczególnie delegata Przewodnictwa Dzielnicy referenta prasowego p. Stan. Kunza, prezesa Okręgu X p. Latosińskiego, naczelnika okręgu p. Ostojkiego, członków zarządu z Wejherowa druhów prezesa Prusińskiego, sekretarza Jana Kwiatkowskiego jun., naczelnika Muńko i Kołodzieja.

Szczególnie serdecznie zebrani powitali księdza dziekana Witkowskiego. Przewodnictwo objął na życzenie ogólne prezes okręgu X p. Latosiński z Gdyni, na sekretarza powołano p. Rydlewskiego a na ławników Jana Kwiatkowskiego jun. z Wejherowa i Wronę z Pucka.

Główny referat wygłosił referent prasowy Dzielnicy dh. St. Kunz z Grudziądza, który gorąco zachęcał, aby każdy Polak był Sokolem, a Sokole byli w Państwie naszym najlepszymi i najwzorzorszymi obywatelami. Mówca wykazał jak pracować potrzeba, jak właśnie nad polskim morzem powinniśmy taką placówkę jak Sokół wzmocnić, by była fortecą silną i mocną. Wiele można zdziałać, gdy się tylko chce, na to wystarczy nawet jeden silny duchem człowiek. Mówca wskazał jako przykład: Grudziądz, a z okręgu X-go Gdynię i Wejherowo.

W dyskusji nad referatem zabierali głos druhowie prezesa okręgu Latosiński, ks. dziekan Witkowski z Mechowa, Muńko z Wejherowa, A. Miotk z Pucka, Dh. Jan Kwiatkowski jun. z Wejherowa mówił bardzo zapalczywie, jako młody dając młodzieży piękny przykład jak należy w Sokole spełniać wysokie posłannictwo narodowe. W końcu przemówił referent, który wskazał na młodego druha Kwiatkowskiego i stał go jako wzór syna tej ziemi, a Sokoła przejętego do głębi ideą sokolą. Taką młodzież Polska mieć powinna.

Do Sokoła wstąpiło 57 kandydatów na członków z tych 35 ćwiczących. Do zarządu wybrano: prezesa dh. Jana Przeździeckiego, wiceprezesa dh. Marjana Rydleńskiego, członków zarządu druhów inspektora szkolnego Siateckiego, Antoniego Miotka, Kramarczyka, Wrone, Kowalskiego, Frankenberga, Kłodnickiego, Dziedziaka, Lulińskiego, Stołowskiego, Białeckiego i Hinza. Do Komisji rewizyjnej, przewodniczącym dh. Labudę, członków druhów Begałę i Halmanna. Sąd honorowy tworzą: jako przewodniczący inspektor szkolny Siatecki, członkowie druhowie S. Miotk, Kramarczyk, Stołowski, Dziedziak i Wrona.

Pan marszałek walnego zebrania oddał przewodnictwo w ręce nowowybranego prezesa dh. Przeździeckiego, który podziękował za zaufanie i złożył solenne przyrzeczenie, że pracować będzie w Sokole dla jego dobra w myśl wielkiej idei sokolej, aby Sokoła nad naszym polskim morzem postawić na właściwej wyżynie, by stał na straży naszej polskości i by ten Sokół był czynnikiem zmierzającym do zupełnego spolszczenia naszego wybrzeża a tem samem do zespolenia się silnego z Macierzą - Polską.

Serdeczne życzenia nowowybranemu Zarządowi złożyli w imieniu prezesa Dzielnicy Pomorskiej Władysław Samoliński i tegoż Przewodnictwa i w swem własnym imieniu delegat dh. St. Kunz z Grudziądza, w imieniu zarządu okręgu X prezes dh. Latosiński, w imieniu zarządu gniazda Wejherowo prezes dh. Prusiński. W wolnych głosach zachęcił gorąco do uczęszczania na lekcje gimnastyki naczelnik okręgu X dh. Ostojski, a dalej druhowie Muńko i Kwiatkowski z Wejherowa. Pan Rydlewski inicjator tego wiecu podziękował serdecznie Przewodnictwu Dzielnicy za łaskawe wysłanie delegata, który swem pełnem zapałem przemówieniem wzruszył wszystkich do głębi, a tem samem przyczynił się wydatnie do wznowienia życia w Sokole puckim.

Dh. wiceprezes Rydlewski podziękował zarządowi okręgu X druhom prezesowi Latosińskiemu i Ostojskiemu za łaskawe przybycie, jak niemniej zarządowi gniazda Wejherowo — a szczególnie młodemu Kwiatkowskiemu, który swem pięknym a gorącym przemówieniem musiał porwać za sobą wszystkich młodzież Pucka. Mówca nie wątpi, że tak jak młody druh Kwiatkowski, tak wszyscy nowozapisani członkowie będą pracowali dla wielkiej idei sokolej — a tak nam dopomóż Bóg.

Po wyczerpaniu porządku obrad — zamknął nowowybrany prezes dh. J. Przeździecki zebranie, a zgromadzeni odśpiewali pełni młodzieńczego zapału naszą pieśń sokolą „Ospały i gnuśny“.

Z „Sokoła“ I. w Grudziądzu. W środę, dnia 15 maja odbyło się nadzwyczajne walne zebranie Sokoła I. w Grudziądzu, na które przybyli prezes Dzielnicy dh. Wł. Samoliński, prezes Okręgu III. dh. A. Kamrowski, ref. prasowy Dzielnicy dh. St. Kunz, skarbnik Okr. dh. St. Głowacki. Zebranie zagał prezes dh. Banaszak o godz. 20 witając serdecznie przybyłych przedstawicieli Dzielnicy. Przez powstanie z miejsc uczczono pamięć starosty krajowego ś. p. J. Wybickiego. Protokół z poprzedniego zebrania przeczytał sekretarz druh Felski, który przyjęło do wiadomości. Jako nowych członków przyjęto do Gniazda pp. K. Chylewskiego, L. Ruprechta, J. Grabowskiego, Kazimierza Chylewskiego, Leona Ruprechta, Jana Grabowskiego, K. Maciejewskiego, Rajniewskiego, J. Słomińskiego, Sosińskiego i innych, razem 10 nowych członków. Piękny treściwy referat wygłosił druh prof. Odyja, omawiając masaż i zastosowanie go przed i po

Tow. gimn „Sokół” w Kartuzach

1. prezes dh. Okoniewski 2. wiceprezes dh. Dr. Borowski
3. instruktor dh. Prof. Flisak 4. naczelnik dh. Faliński 5. sekretarz 6 skarbnik dh. Suiski Leon

zawodach. Prelegent zademonstrował praktycznie, jak należy ze skutkiem dla swego zdrowia masaż uprawiać. Referentowi podziękowano długotrwałymi oklaskami. Gniazdo I. miało w dniu walnego zebrania także lustrację, którą przeprowadzali z polecenia Zarządu Okręgu III. dh. dh. naczelnik „Sokoła“ Henning i członek Zarządu Okr. dh. Szupryczyński z Chelmina. Lustracja administracyjnie wypadła bardzo dobrze. Z komunikatów okręgowych dowiedziało się Gniazdo, że sekretarz druh Felski mianowany został podnaczelnikiem okręgowym. Naczelnik dh. Tarczyński zdał sprawozdanie z wycieczki ostatniej do Rudnika i Mniszka, która się bardzo dobrze udała, gdyż brało w niej udział około 60 osób. Wycieczką tą wzięły bratnie z Gniazdem Mniszek zostały jeszcze bardziej zacieśnione. Tamtejszemu Zarządowi, a szczególnie prezesowi dh. Wolterowi należy się serdeczne podziękowanie za tak miłe i serdeczne przyjęcie wycieczki. Skarbnik dh. Michał Konarkowski poprosił drużynę, by płaciła regularnie swe składki i by każdy druh nabył pamiątnik sokoli, wydany przez Dzielnicę. Prezes Okręgu dh. Kamrowski zachęcił gorąco drużynę, aby sławiła się w komplecie na ćwiczenia, a bezwzględnie w komplecie na lustrację. Kto bowiem nie będzie dobrze przygotowany i nie opanuje ćwiczeń złotych, nie może jechać na zlot do Poznania. Dh. inż. Elzanowski w gorących słowach zalecił Sokolstwu L. O. P. P. Uchwalono założyć w Grudziądzu L. O. P. P. składających się z członków Sokoła. Inicjatywę ku temu da Przewodnictwo Okręgu. Sprawozdanie z sekcji mandolinistów zdał kierownik tejże druh Zieliński. Na tem porządek obrad się wyczerpał i prezes zamknął zebranie hasłem sokolem „Czołem!“

Komitet biegu z sędziami oraz z odznaczonymi zawodnikami w biegu o puchar Sokoła Wąbrzęskiego w dniu 3 maja 29 r. Puchar zdobył na rok 1924 druh Bernard Drażkowski z Sokoła w Kowalewie (Pomorze). Długość trasy 4000 m czas 13/16 min.

Puchar Sokoła Wąbrzeskiego
za bieg-płaski 4000 m oraz wieniec laurowy i medale pamiątkowe dla 6-ciu pierwszych zawodników. Przechodzi na własność po 3-krotnym zdobyciu z rzędu

Z „Sokoła” żeńskiego w Grudziądzu. Plenarne zebranie „Sokoła” żeńskiego odbyło się we wtorek, dnia 7 maja rb. w lokalu drużny Marji Kellasowej

Na zebranie stawili się drużyna żeńska jak zwykle bardzo licznie. Z władz sokolich zauważyliśmy prezesa Dzielnicy dh. Wł. Samolińskiego, prezesa Okręgu III. dh. A. Kamrowskiego, skarbnika okręgowego dh. St. Głowackiego, referenta prasy Dzielnicy dh. St. Kunza, drużny: przewodniczącą Dzielnicowego Wydziału Sokolic Teodorę Majową, naczelniczkę dzielnicową Kunegundę Zalewską i przewodniczącą Okręgu Wydziału Sokolic Marję Kellasową.

Prezeska dh. Kaczmarkówna zagaiła krótko po godz. 20-tej zebranie, wyrażając swą radość, że drużny tak licznie na zebranie się stawili.

Dhna Gromiszewska, sekretarka Towarzystwa, odczytała dobrze ujęty protokół z poprzedniego zebrania, który przyjęto do wiadomości, poczem przewodnicząca Dzielnicowego Wydziału Sokolic dh. Teodora Majowa wygłosiła wykład o Konstytucji 3 Maja.

Naczelniczka dh. Wanda Pałaszewska zdała sprawozdanie z lekcji dla druhen, których było 8, przeciętna liczba obecnych druhen na lekcji 30.

Sprawozdanie z lekcji dla młodzieży zdały kierowniczki Marta Kamińska i Elżbieta Konarkowska. Lekcji odbyło się także 8, z przeciętną liczbą 35 dziewcząt obecnych.

Najważniejsze komunikaty Zarządu są następujące:

Poświęcenie kortów nastąpi dnia 2 czerwca rb. Sekcja tenisowa rozwija się dobrze. W miejsce chorej przewodniczącej sekcji dh. Łęczyńskiej wybrano naczelniczkę dzielnicową dh. Kuneg. Zalewską. Gospodynią kortów jest dh. Brendłowa, porządkową dh. Drzewiszewska, sekretarką dh. Grabowska, a skarbniczką dh. Hledtówna. Zarząd umundurował własnym kosztem 60 młodzieży.

We wolnych głosach zakomunikowała prezeska, że Zarząd Związku Tow. gimn. „Sokół” na swem ostatnim zebraniu uchwalił udzielić prezesowi Dzielnicy dh. Wł. Samolińskiemu zaszczytną odznakę Sokolstwa. Prezeska złożyła z tej okazji najserdeczniejsze życzenia prezesowi, a drużny zgotowały jemu gorącą owację.

Po wyczerpaniu porządku obrad zamknęła prezeska dh. Kaczmarkówna zebranie hasłem sokolem „Czołem!”

SOKÓŁ NA OBCYZNIE.

Sokolstwo czeskosłowackie i jego wyprawa do Pilzna.

Czeskosłowackie Sokolstwo, potężna organizacja gimnastyczna, dbająca o fizyczne, duchowe i moralne udoskonalenie swego narodu w duchu narodowym, demokratycznym i postępowym, liczące dziś przeszło pół miliona członków, znane jest całemu światu kulturalnemu ze swych sukcesów na arenie międzynarodowej. W żywej pamięci jest jego zeszłoroczna walka w Amsterdamie ze Szwajcarami o prymat w gimnastyce, walka, z której wynikało, że w tej gałęzi prądy oba narody są równoznacznymi przeciwnikami.

Sokolstwo czeskosłowackie odbywa regularnie co 5—6 lat swoje wszechsokolskie zloty w Pradze, pięknej stolicy Czechosłowacji. Zloty te zawsze zwracały na siebie ogólną uwagę świata. Po wojnie zloty takie odbyły się już w r. 1920 i 1926, zgromadzając, zwłaszcza ostatni, przedstawicieli całego prawie świata.

W r. b. po raz pierwszy urządzony będzie taki wszechsokolski zlot, skromnie nazwany wyprawą — nie w Pradze, ale w Pilźnie, najbardziej uprzemysłowanym mieście czeskosłowackim, słynnym na świat cały z piwa, armat i ciężkich maszyn, lokomotyw, itd. Miasto to jest najdalej na zachód wysuniętą czeską — i wogóle słowiańską — wyspą, która tworzy silny wał przeciwko niemieckiej ekspansji na wschód.

Zlot Czechosłowackiej Gminy Sokolskiej, która jest najwyższą organizacją całego czeskosłowackiego Sokolstwa, odbędzie się w czerwcu i lipcu r. b. na placu ćwiczeń wojskowych na Borach w Pilźnie, gdzie

zostanie wybudowana arena dla 5.000 ćwiczących i 30.000 widzów. Zlot organizuje Pilźnieńska żupa sokolska. 23 czerwca odbędzie się zlot uczniów z tej żupy, a tydzień później — dnia 30 czerwca br. — zlot młodzieży z zachodniej połowy Czech, główne uroczystości zlotowe członków wszystkich żup czeskich zachodniomorawskich i niektórych słowackich

Tow. Gimn Sokół w Wysoczku Małym
(zdjęcie z przedstawienia amatorskiego w dniu 17 marca 192 w środku prezes dh. Zembski)

przeniesiono na 5—7 lipca 1929 r.

Na te uroczystości, które będą nowym dowodem wysokiego poziomu narodu czeskosłowackiego, zostali zaproszeni i z pewnością wezmą udział wszyscy członkowie Zw. Sokolstwa Słowiańskiego (Polacy, Jugosłowianie i Rosjanie). Prawdopodobnie obecny będzie i prezydent republiki czeskosłowackiej T. G. Masaryk, który sam oddawna jest członkiem organizacji sokolskiej, rząd i sfery parlamentarne.

Uwagę świata zagranicznego zwraca na te uroczystości odpowiednia propaganda prasowa. W Czechach Zachodnich są słynne na świat cały miejscowości kąpielowe, n. p. Karlovy Vary, Frantiskovy, Lázně, Mariánské Lázně i Jáchymov, poza wielu innymi, są tu piękne letniska i liczne miejsca turystyczne, na prz. cały pas gór Szumawskich. Zwiedzenie tych miejscowości możnaby połączyć z obecnością na potężnej manifestacji siły i helleńskiego piękna Sokolstwa Czeskosłowackiego. Biura podróży udzielą wszelkich informacji.

Możemy jedynie gorąco polecić naszemu społeczeństwu, aby zwróciło baczną uwagę na Czechosłowację, na jej słowiańską kulturę i przede wszystkim na potężne organizacje gimnastyczne — Sokolstwo. Ci, co w roku bieżącym zamierzają jechać za granicę, powinni odwiedzić Czechosłowację, a w dniach 5—7 lipca specjalnie Pilzno. Będą mieli sposobność podziwiać porywające sceny, przygotowane przez Sokol-

stwo, sceny, których nie zapomną nigdy. W ten też sposób, przynajmniej trochę, zapoznają się z narodem, którego bohaterskie legjony zadziwiały świat cały swoimi walkami na wszystkich frontach świata w bitwach z mocarstwami centralnymi i które dawały życie na ołtarzu swej ojczyzny i demokracji.

Tow. gymn. „Sokół” w Wysocku Małym
W środku siedzi miejscowy obywatel p. Jan Nowak, gorliwie popierający towarzystwo.

PRZEGLĄD SPORTOWY.

LEKKA ATLETYKA.

Bieg „Kurjera Poznańskiego”. Zgodnie z tradycją lat ubiegłych słońce nie zawiodło, nie też złowrogie, że wobec zapowiedzi startu całego szeregu wybitnych naszych długodystansowców, zebrano się widzów ponad 5 tysięcy na boisku.

Na parę minut przed rozpoczęciem biegu wkroczył na stadion, witany frenetycznymi oklaskami publiczności, barwny, pokaźny zastęp zawodników, przedelfował po boisku i stanął w zwartym szeregu pośrodku. Otrzymawszy niezbędne wyjaśnienia co do trasy, cała stawka na strzał startera wśród burzy oklasków ruszyła w dystans.

Tuż po wyjściu ze stadionu wysunął się na czoło Petkiewicz, za którym w odległości kilkunastu metrów podążała grupka, składająca się z Kusocińskiego, Starosty, Motyki, Nogaja, Hnatyka i paru jeszcze. Dalej w większych już odstępach biegli inni.

W ten sposób bez poważniejszych zmian dotarli zawodnicy do strumyka, po przebyciu którego w bród i wejście na wał nastąpiło przegrupowanie: odsunął się zdecydowanie Petkiewicz, a za nim podążyli Kusociński, Hnatyk i Rochowicz. Na stadion wpadł jako pierwszy w doskonałej formie Petkiewicz, witany żywiołowymi oklaskami, biegnąc długim równym krokiem, przy harmonijnem wyzyskaniu wszystkich ruchów, dzięki czemu nie widać było żadnego wysiłku. Natomiast pozostali przyszli zmęczeni, dosyć ciężką trasą z powodu gliniastego, rozmułłego terenu. Ostateczny wynik jest następujący: pierwszy — Petkiewicz (Warsz.) w czasie 14:41,4 min., za nim 80 mtr. z tyłu Kusociński (Warsz.), 3. Hnatyk (Szk. Podchor. rez. Toruń), 4. Rochowicz (57 p. p.); 5. Kościelniak (Sokół Jarocin); 6. Jakubowski (Sokół Poznań); 7. Kluge (S. M. P. Poznań); 8. Piechocki (S. M. P. Poznań); 9. Swora (S. M. P. Poznań); 10. Nowakowski (Astoria Bydgoszcz). Z bardziej znanych biegaczy jako 11 przybył Nogaj (Warta), 13. Motyka (A. Z. S. Kraków); 17. Starosta (Łódź). Pierwszym z gości zagranicznych był Andrzejak (Sokół Lipsk).

Po zakończeniu biegu odbyło się rozdanie nagród, poprzedzone krótkim przemówieniem p. red. Herniczka, który p. i. podkreślił wszechpolski charakter biegu, współudział w nim rodaków z zagranicy, oraz złożył podziękowanie przedstawicielom P. O. Z. L. A. w osobach pp. Engla, Gluski, Jęczkowiaka, Ryszczynskiego i Stróżyka za wydatną pracę przy urządzeniu biegu i sprawność organizacyjną. Następnie p. dyr. Pawłowski dokonał wręczenia zwycięzcom cennych nagród; z ramienia S. M. P. (dostał Kluge) — skutecznił to p. Gościński, a w imieniu Przewodnictwa Dzielnicy (zdobył Kościelniak) — dh. wiceprezes Stoiński. Plakietę firmy Sport-Bloch otrzymał p. Andrzejak, a puchar firmy Szulc p. Rochowicz. Badał dokładnie zawodników, udzielając im równocześnie cennych rad co do szanowania organizmu p. dr. Meissner.

(W. Sport.).

Fenomenalny wynik w rzucie dyskiem 49,02 mtr. osiągnął w Waszyngtonie nieznany dotąd Seattle Meier. Jest to w roku bieżącym, obok Kreuza drugi Amerykanin, który przekracza granicę 49 mtr

Lammers, świetny sprinter niemiecki przebiegł 100 mtr. w 10,4 s. Wiadomość ta wydaje się nieprawdopodobna, gdyż ten fantastyczny czas został osiągnięty na trawie.

Barsi, świetny średniodystansowiec węgierski osiągnął ostatnio na 800 mtr. 1:56,4 sek.

Bourghley, zwycięzca olimpijski na 400 mtr. przez płotki, został pokonany przez swego rodaka Tisdalla na 200 mtr. w czasie 25,4; na 120 y. wygrał Bourghley w czasie 15,2; London wygrał 100 mtr. w czasie 10,8; skok w dal i rzut kulą.

Toetti, znakomity sprinter włoski osiągnął na 100 mtr. w Medjolanie czas 10,6 sek. (nowy rekord włoski); Maregatti był drugi w czasie 10,8 sek.

Lekkoatletyczny mecz kob'ecy Polska — Czechosłowacja odbędzie się w Warszawie dnia 25 sierpnia. Rewanż rozegrają lekkoatletki polskie w Pradze dopiero w roku 1931.

Start zawodników w I-szym dorocznym biegu 4000 m o puchar Sokoła Wąbrzeskiego w dniu 3 maja 29

Zawody międzyklubowe Sokół Poznań — Sokół Leszno, rozegrane na boisku Sokoła, przyniosły nieznaczne zwycięstwo drużynie gospodarzy w stosunku 95:90. Wyniki osiągnięte są naogół dobre pomimo fatalnych warunków atmosferycznych. Zawody obejmowały wszystkie niemal konkurencje męskie i kobiece; prowadził je jako sędzia główny p. Z. Łukaczyński. Wyniki techniczne są następujące: panowie: 100 m. — Sobala Jan (Poznań) 11,8 sek., 200 m. — Garnarczy Stan. (P) 25,6 sek., 1500 mtr. — Jakubowski Jan (P) 4:34,8 min., sztafeta 4×100 m. — Poznań 49 sek., sztafeta olimpijska — Leszno 4:1, 8 min., skok w wyż — Snarski Karol (L) 1,55, skok w dal — Garnarczy Stan. (P) 5,80, dysk — Tilgner Zb. (P) 30,20, Snarski (L) 27,81 (rekord sokol. okręg. Leszno), kula — Tilgner Zb. (P) 12,12 (rek sok. okr. pozn.), Snarski (L) 10,45 (rek. sokol. okręg. Leszno), oszczep — Snarski Karol (L) 39,49 (rek. sokol. okręg. Leszno). Panie: 60 m. — Szulczykówna Józefa (L) 9 sek., 100 m. — Szwarówna Józefa (L) 15 sek., sztafeta 4×75 — Leszno 45,2 sek. (rek. sok. okręg. Leszno), dysk — Szkudlarska (P) 25,92 m., kula — Szkudlarska (P) 7,31 m., oszczep — Szkudlarska (P) 24,98 m., skok w dal — Szkudlarska (P) 4,25, skok w wyż — Szulczykówna (L) 1,30 mtr.

Wyniki zagraniczne. Nowy rekord francuski w skoku o tyczce ustanowił na zawodach armii Ramadier wynikiem 3,96 m. W Wiedniu uzyskano następujące rezultaty: 400 m.: Barsi (Węgry) 49,6; 800 m.: Kas (Czech) 1:57,6; 4×100 BTE Budapeszt 43,8; skok w wyż: Mrynek (Czech) 1,85; o tyczce: Korejs (Cz.) 3,50; dysk: Vanousek (Cz.) 42,21.

Trójmecz bałtycki. Zajęliśmy drugie miejsce o 1½ punkta za Łotwą. W trójmecz bałtyckim zwyciężyła Łotwa, uzyskując w ogólnej punktacji 114 pkt., przed Polską 112,5 pkt. i Estonją 109 pkt. Po pierwszym dniu zawodów prowadziła Łotwa 63 pkt., przed Estonją 56 pkt. i Polską 49 pkt. Wyniki tego dnia były bardzo słabe z powodu złych warunków atmosferycznych i rozmokłej bieżni, przedstawiając się następująco: 100 m.: 1. Kiwitz (L) 12 sek., 2. Rudits (E), 3. Szenajch (P), 4. Sikorski (P); kula: 1. Heljasz (P) 13,23, 2. Neumann (E), 5. Baran (P); 800 m.: 1. Tiisfeld (E) 2:08,6, 2. Kostrzewski (P) 2:09,3, 6. Nowakowski (P). Skok w dal: 1. Reim (E) 6,01, 2. Kilitz (L), 3. Kinze (L), 5. Sikorski (P) 5,73,5, 6. Fryszczyn. Oszczep: 1. Meiner (E) 58,14, 2. Szulc (E) 56,32, 5. Dobrowolski (P), 6. Cejzik (P). 110 m. przez płotki: 1. Trojanowski 15,9 (nowy rekord polski), 2. Rein (E) 16,2, 3. Kostrzewski (P) 16,3. 5000 m.: 1. Beldziński (E) 16:06,9, 2. Kusociński (P) 16:15,6, 5. Sarnacki (P) 4×100: 1. Łotwa 44,4, 2. Polska 44,5, 3. Estonja 44,6.

Wyniki drugiego dnia były następujące: 200 m.: 1. Kiwitz (L) 22,2, 2. Szenajch (P) o 1½ m., 3. Rudits (E). Dysk: 1. Baran (P) 42, 2. Jordans (L) 41,64, 3. Miller (E) 40,97. 1500 m.: 1. Kusociński (P) 4:15,6, 2. Mędrzecki 4:20,4, 3. Musics (L) 4:21,9. Skok w wyż: 1. Dimse (L) 1,70, 2. Fryszczyn (P) 1,65, 3. Sule (E) 1,65. 400 m.: 1. Kostrzewski (P) 50 sek. (nowy rekord polski), 2. Zuber (P) 51, 3. Korol (E). 10.000 m.: 1. Beldziński (E) 33:14,3, 2. Kusociński (P) 33:41,8. 3. Motmuellers (L) 33:55. Skok o tyczce: 1. Adamczak (P) 3,50, 2. Anunan (E) 3,40, 3. Sachs (L) 3,40. 4×400 m.: 1. Estonja 3:30,4, 2. Polska 3:33,4, 3. Łotwa 3:34,5.

Włosi definitywnie odmówili przyjazdu na rewanżowy lekkoatletyczny mecz z Polską w roku bieżącym. Mecz ten ma się odbyć w roku 1930. Jest to już trzecie przesunięcie terminu przez Włochy.

PILKA NOŻNA.

Świetne zwycięstwo Polski. Pokonanie Węgrów w spotkaniu o puchar Europy Środkowej 5:1. Pomimo niesprzyjającej pogody, padł bowiem nieustannie drobny deszcz, zgromadziło się na boisku Warty około 6000 publiczności, śledząc z zapałym oddechem przebieg tego emocjonującego meczu.

Przebieg gry: Zaczynają Węgrzy podchodząc prawem skrzydłem, strzelając z daleka piłkę na aut. Gospodarze przejmując piłkę nie wykorzystują rogu, który przestrzeliwuje Wypijewski. Wytwarza się niebezpieczna sytuacja przed bramką gospodarzy, Fontowicz wybiega, lecz Dobos na szczęście nie trafia w pustą bramkę. W 5 min. broni Wojciechowski na róg, który przestrzeliwuje również na aut Kunos. Śliczna okazja do zdobycia cennego punktu nadarza się, lecz Pazurek chybia. Kilka minut później ślicznie broni Fontowicz niebezpieczny strzał Dobosa, a tuż potem sędzia dyktuje rzut karny, strzela go Kozok w prawy róg, lecz bramkarz Węgrów zatrzymuje piłkę. Lekka przewaga gospodarzy. W 17 min. Pazurek po kombinacji z Kozakiem przestrzeliwuje w fatalny sposób z 8 metrów. W 3 min. później Fontowicz broni wolny rzut Węgrów. Przewaga gości, prą natarczywie na bramkę, powstaje po rogu dla Węgrów zamieszanie pod naszą bramką, lecz piękna serja główek Martyny oraz Mysiaaka ratuje sytuację. W 29 min. powstaje na nowo zamieszanie pod bramką Polski. Z podania Kunosa strzela Rajnai pierwszą bramkę dla swoich barw. Bramkarz Polski powinien był obronić, lecz był źle ustawiony, a ponadto zastonięty. Węgrzy prowadzą 1:0. Jednakże nie zrażona tym wynikiem drużyna polska zawzięcie atakuje bramkę gości, to też wyrównanie następuje w 31 min. i to przez podprowadzenie piłki przez Kozoka, oddającego Kałuży, który strzela ostro nie do obrony w siatkę. Huragan oklasków wynagradza tak celny strzał. Gra toczy się pod znakiem 1:1, i po chwilowej akcji gości mamy przewagę, lecz strzały Kozoka i Pazurka chybiają. Pod koniec tej części dochodzą goście do głosu, wskazuje likwiduje niebezpieczeństwo przytomnie Martyna.

Na początku drugiej połowy mają goście przewagę, przyczem najmniej niebezpieczniejszy jest Rajnai, którego strzały bądź chwytają Fontowicz, bądź też unieszkodliwia je obrona. Następnie w 11 min. padła najefektowniejsza bramka dnia. Kałuża strzela ostro, bramkarz wybiega, aby bronić, lecz wyprzedza go Pazurek i śliczną główką pakuje w siatkę, wywołując entuzjazm gorący wśród publiczności. Polska prowadzi 2:1. Węgrzy zaczynają grać ostro i faulują Kałużę, dyktowany rzut karny nie wykorzystany przez Martynę. Kilka niebezpiecznych sytuacji pod bramką przechodzi bokiem, niecelnie strzelonych. Inicjatywa leży w rękach Węgrów, lecz nie mogą nic zdobyć, bowiem obrona jest na wysokości swego zadania, a również dobrze spisuje się Fontowicz. W 25 min. podejmuje atak Polski poważniejszą akcją zakończoną chybeniem z kilku metrów przez Kozoka. W 27 min. ostry strzał Rajnai grzęźnie w naszej siatce, wskazuje na polu karnem jeden z graczy polskich mimowoli usiłował powstrzymać piłkę ręką, wobec czego sędzia nie uznaje bramki, dyktując rzut karny, który Fontowicz zręcznie odbija ręką po robinzonadzie. Odtąd mamy przewagę i w 30 min. po kombinacji z Pazurkiem, zdobywa dla nas Kozok 3 bramkę. W 33 min. po

rogu po kombinacji Sperling — Kozok, ostatni pakuje piłkę w siatkę przeciwnika. Wypijewski występuje teraz w pomocy, co nie przeszkadza, że nadal górujemy. Węgrzy zrywają się odtąd, przywłaszczając sobie inicjatywę, lecz bez rezultatu, bowiem wszystkie niebezpieczne sytuacje wyjaśnia obrona lub Fontowicz. W 40 min. dobrym dalekim strzałem ustanawia wynik dnia, Pazurek. 5:1 dla Polski, wszelkie wysiłki Węgrów, aby uzyskać drugi punkt, doprowadzają do niczego.

Ocena drużyn. Drużyna węgierska nie przedstawiała wyższej klasy przedewszystkiem pod względem technicznym, lecz materiał obiecujący, bowiem posiada wytrzymałość, ambicję, parcie na bramkę i fizycznie jest dobrze zbudowana. Wyróżnił się jedynie Rajnai. W zespole polskim na czoło wybijała się obrona, a szczególnie Martyna, bezsprzecznie najlepszy gracz na boisku. Fontowicz początkowo miał tremę, jednakże po opanowaniu tejże wywiązał się bez zarzutu i był równy Martynie. Pomoc była najłabsza, grająca stale defensywnie, jedynie Misiak był możliwym. W ataku Kozok bardzo powolny zmarnował też szereg sytuacji. Kałuża początkowo słaby, później jednak dyrygował atakami, jak za swych najlepszych czasów, był to popis technika o wysokiej klasie. Pazurek nadrabiał braki techniczne ruchliwością i zaciętością, dotrzymując placu Kałuży. Ze skrzydłowych był lepszy Wypijewski od Sperlinga, który był bardzo powolny, hołdując nadmiernej kombinacji. Sędzia p. R. L. van Praag z Antwerpii, prezes belgijskiego kolegium sędziów, prowadził zawody doskonale, trzymając drużyny w korbach.

„Warta” — „Gedania” 2:1 (0:1). Gospodarze grali słabo, a szczególnie atak nie był dysponowany. Goście natomiast grali bardzo ambitnie, przedstawiając drużynę fizycznie silną i twardą, hołdując jednakże grze o systemie niemieckim. Punkty dla „Warty” zdobyli Przybysz i Kniola. Gra nieciekawa i chaotyczna. Publiczności dosyć. Sędziował p. Paczkowski.

M. D.

Wyniki spotkań ligowych dnia 26. 5. 1929. Łódź: Ł. K. S. — Cracovia 2:1 (1:1). Kraków: Wisła — Polonia 4:2 (2:1). Warszawa: Legia — 1. F. C. 2:0 (1:0). Lwów: Pogon — Czarni 2:0 (1:0).

Tabela spotkań ligowych przedstawia się następująco (w nawiasach podajemy ilość gier oraz stosunek bramek):

1. „Wisła” 12 p. (7, 25:14); 2. „Ł. K. S.” 12 p. (7, 13:6); 3. „Garbarnia” 8 p. (7, 19:13); 4. „Legia” 8 p. (8, 11:10); 5. „Ruch” 7 p. (5, 9:4); 6. „1. F. C.” 6 p. (5, 4:4); 7. „Warta” 6 p. (7, 15:15); 8. „Czarni” 4 p. (4, 12:11); 9. „Pogon” 4 p. (5, 7:10); 10. „Cracovia” 4 p. (7, 9:11); 11. „Warszawianka” 3 p. (5, 6:17); 12. „Turyści” 3 p. (5, 6:17); 13. „Polonia” 3 p. (8, 13:23).

M. D.

Wynik o mistrzostwo klasy A. Pozn. O. Z. P. N. dnia 26. 5. 29. „O. K. S.” — „Pogon” 5:0 (2:0). „Warta” — „Sparta” 8:2 (4:2). „Posnania” — „Legia” 3:1 (2:0). „Stella” — „Wiktorja” 5:2 (2:1).

Tabela spotkań o mistrzostwo klasy A. przedstawia się następująco (w nawiasach podajemy ilość gier oraz stosunek bramek): 1. „Legia” 13 p. (8, 30:13); 2. „Posnania” 12 p. (9, 21:16); 3. „Warta” 10 p. (8, 22:15); 4. „O. K. S.” 10 p. (9, 17:12); 5. „Pogon” 10 p. (9, 18:20); 6. „Stella” 9 p. (8, 17:14); 7. „H. C. P.” 8 p. (9, 25:27); 8. „Sparta” 7 p. (9, 12:21); 9. „Wiktorja” 5 p. (9, 14:14); 10. „Noteć” 4 p. (8, 11:27).

M. D.

Równie. Hasmona — Sokół 3:1. Mimo złej pogody i marnego boiska, gra była ładna; ciągle przewaga niebieskich i nieustanne strzały oraz ładne kombinacje niezbicie dowiodły, że najlepszą drużyną w Równem jest Hasmona. Bramki dla zwycięzców zdobyli Grinfeld i Feldman (2), dla Sokoła lewy łącznik. Sędzia p. por. Spindura dobry. Publiczności do 100 osób. (Przegl. Sport.).

TENNIS.

O PUHAR DAVISA.

Południowa Afryka zwyciężyła w Saltsjoeslaker Szwecję po wygranej w grze podwójnej w drugim dniu.

Włochy pokonały Irlandję w grze podwójnej w trzech setach, prowadząc tamsamem 3:0.

W turnieju berlińskim w finale gry pojedynczej panów Cochet pokonał Menzla 9:11, 6:3, 6:1, 6:1. W grze pojedynczej pań uległa niespodziewanie Aussem Niemce Reźniczek 7:5, 6:3. W grze mieszanej para Heine i Brugnon pokonała parę Aussem i Cochet 2:6, 6:2, 7:5.

W spotkaniu międzypaństwowem pań Stany Zjednoczone zwyciężyły Francję w ogólnej punktacji 4:3.

W Kopenhadze Danja pokonała Grecję w stosunku 4:1.

O puchar Davisa. Doskonała gra Maksa Stolarowa. Trzeci dzień spotkania Polska — Anglja mimo naszej przegranej przyniósł miłe rozczarowanie. Oto M. Stolarow walcząc z Austinem po oddaniu łatwo pierwszego seta w stosunku 6:1, w drugim zerwał się niespodziewanie do kontrataku i po straceniu trzech gemów zdołał nawet później uzyskać prowadzenie 5:4, oddając je kolejno Austinowi; przy stanie 9:8 na swoją korzyść wskutek małej rutyny, zdenerwowania i pewnego pecha decydującą piłkę smezuje w siatkę, pozwalając wyrównać Anglikowi, który następnie dość łatwo wygrywa dwa gemy, również silnie zdenerwowany niespodziewanym oporem ze strony Polaka, ostatni nie umiał ponadto wykorzystać słabej strony przeciwnika, tracąc go siły w miarę przedłużania się meczu. W trzecim secie Stolarow uzyskuje znów prowadzenie w stosunku 2:0, Anglik jednak wyrównuje; dalej jest kolejno 3:2 i 4:2 dla Stolarowa i znów 4:4, poczem prowadzi ponownie Stolarow. Anglik jednak wyrównuje i wygrywa następnie dwa gemy, aby zwyciężyć ostatecznie 7:5. Walka była bardzo zajmująca i emocjonująca na bardzo wysokim poziomie, przyczem Stolarow grał znacznie lepiej niż w dniach poprzednich.

W drugim spotkaniu Tarnowski łatwo oddaje pierwsze dwa sety Huhgesowi (A) 6:1, 6:0 i nie stawia większego oporu, grając z nonszalancją oraz wielką tremą. Nadzieje, jakie pokładano w jego rutynie, zawiodły zupełnie i ogólnie panowało przekonanie, że Warmiński grałby znacznie lepiej, tembardziej, że Hughes pod względem stylu i efektownej walki nie dorównuje Austinowi. W trzecim secie Tarnowski nagle zerwał się do kontrataku, broniąc się znacznie lepiej i uzyskując nawet prowadzenie 2:0, poczem Anglik wyrównał 2:2, potem kolejno prowadził Hughes 3:2, 3:3, 4:3 aż do stanu 5:5, gdzie Polak, trzymając się dobrze, ostatecznie jednak uległ 7:5 wydalając ze siebie maksimum.

Lista klasyfikacyjna naszych tenisistów za lata 1926—1928. Poniżej przytaczamy klasyfikację tenisistów i tenisistek, wyprowadzoną z urzędowych list komisji sportowej PZLT. z lat 1926, 1927, 1928, podając 12-tu pierwszych w tabeli.

	1926	1927	1928
1. Czelwerłyński St.	1	2	2
2. Stolarow Jerzy	3	1	5
3. Warmiński P.	5	3	3
4. Marszewski Wł.	4	5	4
5. Stolarow Maks	9	4	1
6. Foerster A.	6	6	7
7. Kruszewski E.	7	7	8
8. Loth J.	12	10	6
9. Kuchar Wł.	8	8	—
10. Prens D.	2	—	—
11. Tarnowski A.	—	9	9
12. Miziewicz A.	13	13	10

Prens był klasyfikowany tylko raz w roku 1926.

Analogiczna tabela pań przedstawia się jak następuje:

	1926	1927	1928
Richlerówna V.	1	1	3
Dubieńska W.	2	2	1
Poradowska J.	3	—	4
Boniecka M.	4	3	—
Jędrzejowska J.	—	—	2

Nadzwyczajne walne zebranie PZPN. odbyło się w niedzielę w Warszawie. Postanowiono odrzucić projekt rozgrywania meczy ligowych na jesieni oraz na wiosnę i pozostać przy obecnym systemie. W sprawie § 34, normującego stosunek Ligi do PZPN. powołano specjalną komisję, celem opracowania zmian tego przepisu. Uchwalono poatem szereg dyrektyw dla p. T. Kuchara, jadącego na tegoroczny kongres F. J. F. A. do Barcelony.

Mecz tenisowy Polska — Rumunja rozegrany będzie w końcu sierpnia na placach WKS Legja.

Szwajcarja — Włochy, spotkanie międzypaństwowe zakończyło się zwycięstwem Szwajcarów w stosunku 14:10. Mecz sprinterski wygrali Szwajcarzy dzięki znakomitej formie Kaufmanna. W biegach za motorami triumfował Manera przed Blattmanem.

W biegu o nagrodę Biura Wolffa w Berlinie zwyciężył Polak Walkowiak przed Breitfusem i Kamińskim.

Katowicki klub tenisowy pobit podobnie jak Cracovię, również Pogoń (Katowice) w stosunku 8:5.

Sokół (Kraków) pokonał Cracovię i AZS w identycznym stosunku 7:6 i wreszcie Krakowski Klub Tenisowy do rozgrywek z AZS i Pogonią nie stawia się. Klub ten przechodzi obecnie b. ciężki kryzys organizacyjno-finansowy i nie wiadomo czy będzie istniał.

Co do formy poszczególnych graczy to ustala się ona dopiero, jedynie u Jędrzejowskiej, przewyższyła poziom zeszłoroczny. Z ciekawszyc hwników mamy do zanotowania zwycięstwo p. Handa (Cracovia) nad Wittmannem, Jurczyńskiego (Sokół) nad Konopką 6:3, 6:3, Andrzejewskiego nad Zacharem i Horaina nad Jurczyńskim. Znać należy, że p. Dubieńska udziału w zawodach nie bierze.

O mistrzostwo Warszawy. Wyniki były następujące: w grach podw.: Graig i Kozeluh — Marszewski i Loth 6:4, 6:1; Granholm i Grotenfeld — Br. Stolarowowie 6:3, 6:4; finał Graig i Kozeluh — Granholm i Grotenfeld 6:2, 6:4. W finale gry mieszanej para Brougnon i Grotenfeld pokonała parę Raciborska i Kozeluh 4:6, 10:8, 6:2. Pojedyncza panów, półfinały: Greig — Kinzl 1:6, 6:1, 6:4. Ponieważ Kozeluh musiał opuścić Warszawę, zatem do finału doszedł M. Stolarow. Graig — M. Stolarow 6:3, 6:3, 5:7, 6:8, 7:5. W półfinale gier poj. pań: Jędrzejowska — Rozenblatt 6:3, 1:6, 60; w finale: Jędrzejowska — Brougnon 6:3, 1:6, 6:1.

Mecz Polska — Finlandja rozegrany zostanie bezpośrednio po ukończeniu tenisowych mistrzostw Warszawy, a więc w dniach 3—6 czerwca na kortach Legji. Program gier będzie następujący: cztery single panów, jeden double, jeden single pań i mixte. Skład reprezentacji polskiej zostanie ustalony po ukończeniu mistrzostw stolicy. Barw Finlandji bronić będą p. Brunou, Granholm i Grotenfeld.

O mistrzostwo Francji. W półfinale poj. panów po wyeliminowaniu poprzednio Huntera i Brugnona, spotkali się Borotra i Cochet. Zwyciężył pierwszy po uporczywej walce 6:3, 5:7, 7:5, 5:7, 6:4. W drugim półfinale Lacoste pokonał Tildena 6:1, 6:0, 5:7, 6:3. W finale gier poj. pań: Helen Wills — Mathieu 6:3, 6:4.

PLYWANIE.

Baron (Holandia) przepląnęła 200 mtr. na piersiach w czasie 3.11 sek., o 0,2 sekundy lepszym od rekordu światowego p. Mühe. Wynik nie może być jednak zatwierdzony, gdyż nie było trzech oficjalnych stoperów.

Arne Borg przepląnął 440 y. w 4:51 sek., a nie 4:41, jak to podawały pisma amerykańskie. Czas ten jest też świetny i lepszy od rekordu światowego Weissmüllera (4:52). Znakomity Szwed miał międzyczasy: 110 y. — 1:05, 220 y. — 2:17.

Taris, znakomity pływak francuski, coraz poważniej zagraża sławie Arne Borga. Ostatnio osiągnął on na 300 i 400 mtr. czasy 3:38,8 i 4:56. Wyniki Arne Borga na tych dystansach, jednocześnie rekordy światowe brzmią — 3:33,5 i 4:50,3. Różnica jest więc niewielka i łatwa do wyrównania dla czyniącego olbrzymie postępy Francuza.

PIPIKA.

W Derby w Warszawie zwyciężył niespodziewanie „Madryt” Mroczkowskiego w czasie 2:36,5 przed „Faustem” Szwajcera (jednym z faworytów) o 6 długości i „Szeryfem”; totalizator zareagował na to poważną wypłatą 127 zł. W zwyczajnym biegu o nagrodę Prezydenta Rzeczypospolitej pierwszy był faworyt, doskonały „Forward” Grzybkowskiego, 2. „Fergana”, 3. „Herkules”.

BOKS.

Kongres Międzynarodowego Związku Bokserskiego w Brukseli zatwierdził następujących mistrzów świata (od wagi muszej wwyż): UGenaro, Fidel la Barba, Routis, Mandell, Dundee, Mickey, Walker, Loughran, waga ciężka — wakat.

Mistrzowie Europy: Pladner (Fr.), Bernasconi (Wł.), Larsen (D.). Sybille (Bel.), Genon (Bel.), Thil (Fr.), Bonaglia (Wł.), Charles [Bel.]

KOLARSTWO.

Bieg szosowy o mistrzostwo W. T. C. na trasie 100 klm. wygrał Kalinowski w czasie 3:31,4 przed Wasilewskim i Karlem. Bieg młodzików na 25 klm. wygrał Masłowski w czasie 49:53.

Niemcy pokonały Belgję w spotkaniu kolarskiem w stosunku 150:87. Angel zwyciężył Oszmelle i Degraeva. W biegu grupami triumfowali Belgowie Dennef i Desmedt.

W biegu szosowym na przestrzeni 105 klm. zwyciężył Wisznicki (Amat. K. S.) w czasie 3:19,2 przed swoim kolegą klubowym Stefańskim o 150 m, 3) Napieracz (Legja), 4) Michalak (Legja), 5) Ignatowicz (Pogoń, Lwów). Więcek przybył dopiero jako siedem-pasty. (W. Sp.).

GRY RUCHOWE.

Turniej koszykówki organizowany przez miej. kom. w f. i p. w. rozpoczął się w niedzielę na stadionie wojsk. Zgłosiło się 12 drużyn. Wyniki techniczne są następujące: „Czarna Trzynastka” — „A. Z. S.” Ib 22:13 (10:8). Zasłużone zwycięstwo odniosła „Czarna Trzynastka”, pomimo że grała z dwoma rezerwowymi. „Gimn. Marcinkowskiego” — „Gimn. Bergera” w/o. 30:0; „Sokół” — „S. M. P.” 40:6 (18:6), zasłużone zwycięstwo „Sokoła” nad słabszym technicznie zespołem „S. M. P.”; „Gimn. Marji Magdaleny” — „S. M. P. (Boże Ciało)” 50:4 (38:4); „AZS” I — „Warta” 42:8 (22:4). Warta grała w osłabionym składzie, przyczem akademicy odnieśli zwycięstwo wskutek lepszej techniki strzałowej; „Seminarjum Naucz.” — „Gimn. Paderewskiego” 21:10 (2:10), dość nieoczekiwanego po pierwszej gry zwycięstwo seminarzystów. W poniedziałek, 20 bm. dalszy ciąg turnieju.

RÓŻNE.

Program kobiecych igrzysk olimpijskich został ustalony na kongresie związku międzynarodowego w Bologni w sposób następujący: 100, 200, 800 mtr., 80 mtr. przez płotki, skok w wyż, rzut dyskiem i oszczepem, sztafeta 4x100 mtr. Kongres postanowił gorąco protestować przeciwko zamiarom wykreślenia lekkiej atletyki kobiecej z programu igrzysk.

Czeczera, świetny czterystometrowiec, startujący w barwach londyńskiego klubu Achilles i studujący na uniwersytecie w Cambridge, jest synem komisarza dla spraw zagranicznych Rosji sowieckiej.

17,71 mtr. w rzucie kulą osiągnął podobno w Ameryce 17-letni student amerykański Elwin. Wynik ten jest tak fantastyczny, że należy oczekiwać z za ocenau oficjalnego potwierdzenia.

Projektowany mecz lekkoatletyczny z Danją został ostatecznie odłożony, gdyż finanse P. Z. L. A. nie pozwalają na jego urządzenie. Z tych samych względów pod znakiem zapytania stoi mecz z Rumunją we Lwowie.

Polska—Węgry. Mecz zakończył się wynikiem nierozstrzygniętym 8:8. Oczekiwane z wielkiem zainteresowaniem rewanżowe spotkanie między państwowe z Węgrami odbyło się w niedzielę w wypełnionym do ostatniego miejsca cyrku warszawskim. Po zwykłych ceremonjach powitania i przemówieniach odbyły się walki, które w ogólnym stosunku przyniosły wynik nierozstrzygnięty 8:8. W reprezentacji polskiej najsłabiej spisał się Wochnik w przeciwstawieniu zaś — najlepiej Głon, wybijając się na czoło naszych zawodników. Węgrów cechowała wielka wytrzymałość, a specjalnie ostre tempo i ogromna agresywność; niektórzy ich zawodnicy technicznie byli gorsi od naszych, walcząc nawet chwila mi bardzo prymitywnie.

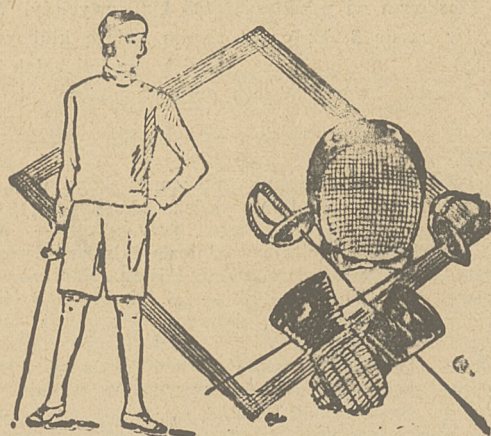
Wyniki poszczególnych spotkań (według kolejności wag) następujące:

Enekesz (W) — Moczek (P) wygrywa na punkty nieznacznie Węgier. Kosics (W) — Pyka (P) wygrywa nieznacznie na punkty Węgier, mając w pierwszych dwóch starciach niewielką przewagę i pokazując doskonałą technicznie obmyślaną walkę ofensywną. Głon (P) — Szelesy (W), wygrywa Głon na punkty. Gelbai (W) bije wysoko na punkty Wochnika, który walczył bardzo słabo i prymitywnie. Arski (P) zwycięża na punkty Endrego (W), przyczem walkę prowadzono na dystans. Majchrzycki (P) wygrywa mniej zasłużenie z Szigetim (W), przyczem wszystkie kola były niemal wyrównane, a w trzecim Majchrzycki był nawet bardziej zmęczony. Bokody (W) — Wiśniewski (P) zwyciężył na punkty Węgier, który walczył bardzo prymitywnie jednak nadzwyczaj agresywnie i będąc niezwykle wytrzymałym, oszłomił Wiśniewskiego, technicznie bezapelacyjnie lepszego. W ostatniej wreszcie walce dnia Wocka pokonał wysoko na punkty Kelemena i tylko jedynie brakowi decyzji Wocki należy przypisać, że nie uzyskał wyniku przez k. o. Zwycięstwo było jednak bezapelacyjne. Sędziował w ringu p. Lachmann, na punkty pp. Ermanowicz i Kan-kowsky.

Jeden z sądów okręgowych zwrócił się do PZPN o wyznaczenie rzeczoznawcy i orzeczenie, któreby miało służyć za podstawę wyroku w sprawie karnej na tle sportowym. Jako rzeczoznawców wyznaczono pp. Przeworskiego i Korniaka.

PRZYBORY SPORTOWE

najtańszej składzie fabryczne

SPORT - BŁOCH

Oddział: Poznań, Stary Rynek 56 I. p. Centrala: Toruń, Katarzyny 5.

Polecam się do wykonywania wszelkich

Monogramów - Oznak - Medali dla klubów sportowych
Gwoździ pamiątkowych do sztandarów Orderów dla
Tow. Sokolich, Bractw Strzeleckich, Tow. Powstańców
i W. jaków i t. p.

Stefan Zygmanski - Poznań

Zakład Rytowny i Jubilerski — Stary Rynek 43, I p. — Telefon nr. 28-37.

W Sekretarjacie Przewodnictwa Dzieln. Wielkopolskiej

Zw. Tow. Gimn. „Sokół” Poznań

Zielone Ogródki

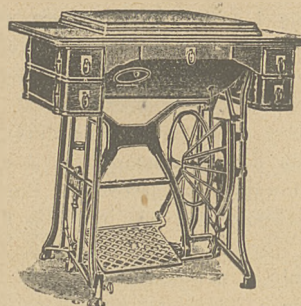
są do nabycia podręczniki wedł. następującego cennika:

Dyplom duży	4,— zł
Dyplom mały	0,75 „
List pochwalny	1,— „
Lekkoatletyka (Kłosa)	3,— „
O wychowaniu fizycznym	1,00 „
Gimn. Podstaw. (Niels Bukha)	6,— „
Cwiczenia i zawody na zlot	1,— „
Nuty do ćwiczeń złotych	1,50 „
Statut	0,25 „

ROWERYz wolnym biegiem „Torpedo”
i wszelkimi dodatkamijuż od **235,— zł**

Opona . 6,90 zł	Pedał para 3,75 zł
Wąż . . 4,— zł	Pompa . 1,55 zł
Kierown. 5,95 zł	Dzwonek 0,65 zł
Hamulec 3,40 zł	Widelki . 7,75 zł

Najtańsze fachowe źródło zakupu

„KASTOR”, Poznań, św. Marcin 55 Haftowanie bez specjalnej
płytki. Reparacje wszelkich
system. Części na składzie.**TANIO**

ponieważ w mieszkaniu na
raty. Maszyna ta jest pocie-
chą na całe życie, gdyż
przewyższa maszyny amer.
Singera. Kupujcie u do-
świadczonego i sumiennego
zawodowca a nie
pożałujecie

T. KONIKIEWICZ - POZNAŃ

Plac Nowomiejski 1a, wejście z bramy.

Broszek i Mydło

„Regera”

są jakościowo niedoścignione !!!

ZNAK OCHR. PR. ZASTRZEŻ

TELEFON 2559

ADRES TELEGR.:
„SZTANDAR” POZNAŃ

KONTO BANKOWE P. K. O.

**WIELKOPOLSKI ZAKŁAD
HAFTÓW ARTYSTYCZNYCH****K. KĘDZIERSKA**

WŁAŚC. W. GRZESZKOWIAK

POZNAŃ, UL. PODGÓRNA 10a

POSAMENTERJA, FRENZLE ZŁOCONE, GALO-
NY, KWASTY, SZNURY I WSZELKIE PRZYBORY
W ZAKRES HAFCIARSTWA WCHODZĄCE.

Wystawiamy na P. W. K. w pawilonie 15 (konfekcyjnym.)

Najdogodniejsze
źródło
zakupu

ROWERÓW, NA RATY!

Pierwsza wpłata zł 40 — Rata miesięczna zł 20.

Po dobry rower udaj się do firmy

„COLUMBUS”

właśc: JAN SOBIERAJSKI

skład rowerów

Poznań, Wrocławska 15. - Tel. 10-27.

MAKSYMILJAN STÜRMER

POZNAŃ, STARY RYNEK 80/82

POLECA: Płaszcze, suknie, bluzki, spódnice, poranniki, golfy, jumpery,
pulłowery, garsonki, komplety.

Mundurki i fartuszki przepisowe, sukienki dziecięce. — FUTRA —

Ołbrzymi wybór! Proszę zważać na firmę! Ceny najniższe!

Chcesz kupić

ROWER

nie daj się skusić ani
zagranicznym, ani anonimowym
wyrobom, a **żądaj rowery polskiej fabryki:**

„INVENTIA” Sp. Akc., w POZNANIU

Jeżeli handlarz Ci odmówi, **pisz wprost do fa-
bryki**, a dostaniesz rower dobry
za sprawiedliwą cenę. — — —

BACZNOŚĆ!

BACZNOŚĆ!

Mundury uroczyste dla druchen i druhów
oraz mundury polowe wykonuje na zamówienie

Stanisław Stoiński, Poznań

ul. Pocztowa nr. 2 i ul. Śniadeckich nr. 4

Pierwszorzędny skład kawy

St. Milachowski

POZNAŃ

UL. FR. RATAJCZAKA 40

NAROŻNIK UL. 27. GRUDNIA 1.

Wielka nowoczesna Palarnia Kawy

IMPORT KAWY HERBATY KAKAO

**Chorągwie
Paramenty
kościelne**

wykonuje

Polski Zakład
Artystycznych Haftów
Pelagja Andrzejewska
Poznań, Różana 6, I. p

po cenach bezkonkurencyj-
nych przy bardzo dogod-
nych warunkach spłaty. —

Wszelkich informacji
w sprawie zamówień
udziela się także w
niedzielę i święta. —

WYKWINTNA ODZIEŻ MĘSKA NA MIARĘ

W. Frackowiak

Poznań, ulica 27-go Grudnia nr. 20.

Sprzedaz materiałów na ubrania, kostjумы i płaszcze.

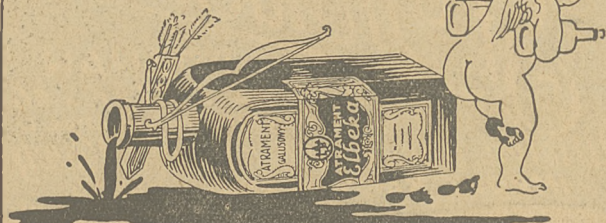
Płaszcze gotowe w najnowszych fasonach.

Nowość: „Trzy palta w jednym”

na zimno z podpinką wełnianą,
na słotę z podpinką nieprzemakalną,
na ciepło przewiewne.

ATRAMENT

Elbeka**NAJLEPSZY DLA WSZYSTKICH!**

Śpiewnik Sokoli

w miniaturowym formacie, obejmują-
cy pieśni sokole i narodowe, oddaje-
my zaraz za wyjątkową cenę

30 groszy za sztukę

L. Kapela, drukarnia, Poznań

Telefony: 1826, 1827

ul. Wrocławska 18.

Na Złot

Ubranka gimnastyczne dla dru-
hów i druhen. Mundury polowe
■| oraz wszelkie przybory |■

poleca w wielkim wyborze

Dom Sportowy

Jan Wiencek :: Poznań, św. Marcin 14

Cenniki i katalogi wysyłam bezpłatnie.

Dogodne warunki spłaty.

R. BARCIKOWSKI S. A.

Rok zał. 1869

Poznań - ulica Składowa 13-18

Rok zał. 1869

Hurtownia towarów aptecznych i drogeryjnych

Chemikalja — Wegetabilja — Specyfiki — Opatrunki — Przybory
chirurgiczne — Wyroby — gumowe

Fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna

Wyrób specyfików własnych

Własny Oddział Kosmetyczny

Kremy — Perfumy — Wody kolońskie — Wody kwiatowe
Eau de France Vegetal

Najstarsza firma branży chemicznej. — Odznaczenia: Najwyższe odznaczenia i medal
złoty za wyroby chemiczno-farmaceutyczne Paryż w 1927 i Liege w 1928 roku,
Stoisko branży chemicznej No. 20 i branży kosmetycznej No. 64 na P. W. K. w Poznaniu.